

Promo-LEX constată o situație precară în respectarea programului de lucru a funcționarilor electorali, nedeclararea tuturor cheltuielilor de campanie și implicarea persoanelor străine în activități cu tentă electorală

Promo-LEX constată noi cazuri de utilizare a resurselor administrative, dar și de generare a mesajelor discriminatorii de către unii concurenți electorali. Candidatele femei și candidații independenți rămân în minoritate și în acest scrutin iar cazurile de utilizare în campania electorală a resurselor financiare nedeclarate, nu dispar.

Misiunea de Observare Promo-LEX a prezentat astăzi, 26 septembrie 2019, Raportul Nr.3 de monitorizare a alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019. Raportul conține constatările, concluziile și recomandările Misiunii pentru perioada (4 septembrie – 24 septembrie), printre principalele observații se numără și situații ce subminează transparența finanțării campaniei electorale, precum și cazuri de oferire a cadourilor cu tentă electorală de către concurenții electorali.

Utilizarea resurselor administrative și implicarea persoanelor străine în activități cu tentă electorală

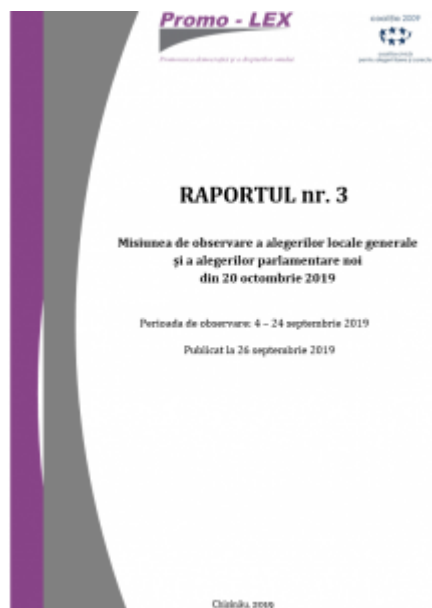
MO Promo-LEX atestă sporirea de circa 4 ori, comparativ cu perioada precedentă de raportare, a numărului de activități de promovare a candidaților desemnați/înregistrați identificate – 158. Dintre acestea, 99 au fost efectuate de PSRM, 19 – de PPȘ și 9 – de Blocul ACUM, etc. Cele mai utilizate tipuri de activități au fost: distribuirea materialelor informative și întrunirile cu cetățenii.

Au fost raportate cel puțin 4 cazuri care pot fi calificate drept oferire de bunuri în perioada electorală, dintre care trei – în contextul alegerilor locale generale și unul – în contextul alegerile parlamentare noi. Dintre acestea, în două cazuri este vizat PN, într-un caz – PPR, iar în alt caz – PUN.

Este în creștere și numărul cazurilor de utilizarea a resurselor administrative, cel puțin 5 cazuri identificate, 4 – PSRM, , 1 – PPR. Concomitent, continuă desfășurarea

activităților de promovare a candidaților prin asumarea meritelor pentru proiectele implementate pe bani publici, fiind identificate cel puțin 8 cazuri (7 – PSRM, 1 – PLDM).

De asemenea, observatorii au raportat 4 cazuri în care este utilizată imaginea unor personalități de peste hotare pentru promovarea candidaților, în toate fiind vizați politicianul român Traian Băsescu și PUN.

Misiunea de Observare constată acțiuni de subminare a transparenței finanțării campaniei electorale

În perioada 6 – 20 septembrie 2019, volumul total al veniturilor declarate de către 7 concurenți înregistrați pentru alegerile locale generale, este de 9 910 132 lei și quantumul cheltuielilor raportate de către 5 dintre aceștia – 2 487 103 lei; sold final – 7 423 029 lei. Ponderea majoră a cheltuielilor declarate este pentru publicitate – 74%, pentru materiale promoționale – 12%, cheltuieli pentru întruniri și evenimente – 8%, pentru utilizarea transportului au fost raportate – 4%; alte cheltuieli – 2 %.

Promo-LEX atenționează asupra unor situații ce subminează transparența finanțării campaniei electorale ca de exemplu transferul de 5, 59 mln. lei de pe contul curent al PSRM pe cel electoral, fără a indica cine a cotizat de facto, sau incidența unor donații ce variază între 5 și 15 mii lei din partea unor pensionari pentru PPȘ și PN.

Subliniem că 12 concurenți electorali au omis reflectarea completă a cheltuielilor efectuate în perioada 6 – 20 septembrie 2019, aceștia fiind PPȘ, PSRM, PDM, PN, USB, MSPFN, PUN, MPSN, MPA, PCRM, Blocul ACUM, PSE. Mai mult ca atât constată efectuarea cheltuielilor în scop electoral din afara contului Fond electoral din partea PCRM, ACUM, MSPF, MPA, PSE. Suma totală estimată, neraportată este de cel puțin 1 016 303 lei.

Abordări diferențiate în procesul de înregistrare a concurenților, ce lezează principiul egalității șanselor

MO Promo-LEX atenționează asupra cazurilor ce misiunea le-a calificat drept înregistrare a concurenților contrară legislației în vigoare. Suplimentar suntem martorii unor abordări diferențiate, ce lezează principiul egalității șanselor, față de concurenți cu același tip de încălcări, unii fiind înregistrați, iar alții nu, în condițiile în care legislația nu prevede sancționarea celor deja înregistrați. Ne referim la două aspecte: înregistrarea concurenților ce nu au respectat cota de gen (cel puțin 30 cazuri – CECE II, 195 – CECE I) și înregistrarea candidaților în baza proceselor-verbale de desemnare adoptate înainte de termenul legal stabilit (cel puțin 6 dosare înregistrate).

Și în acest scrutin femeile și candidații independenți sunt în minoritate

Circa 94% din 2 430 dosare depuse pentru funcția de primar, sunt persoane desemnate de 23 partide/bloc electoral, și doar 6% din persoane sunt independenți. Cei mai mulți candidați au fost desemnați de PSRM (611), PDM (435) și Blocul ACUM (367).

La fel, doar 26% (632) din 2430 din candidații desemnați pentru funcția de primar sunt femei. Spre exemplu, din cei 32 de candidați desemnați în mun. Bălți și Chișinău sunt doar două femei, câte o candidată la funcția de primar pentru fiecare municipiu.

MO Promo-LEX atenționează asupra înregistrării contrar legislației în vigoare a consilierilor, din perspectiva respectării cotei de gen. La nivel de CECE II s-au constatat cel puțin 30 cazuri în 21 CECE, iar la nivel de CECE I, au fost identificate cel puțin 195 cazuri în care listele de candidați-consilieri au fost înregistrate chiar dacă nu ar corespunde prevederilor privind respectarea cotei de gen.

Sedii CECE I închise în timpul orelor de lucru iar SV de peste hotare constituite în lipsa reflectării mecanismului de repartizare

MO Promo-LEX pledează pentru asumarea de către CEC și CECE a unui rol mai activ în soluționarea contestațiilor și sesizărilor, inclusiv a celor cinci contestații și 3 cereri/sesizări depuse cu referire la alegerile locale generale.

Subliniem că în 22% din CECE I, vizitate de observatorii Promo-LEX, sediile acestora erau închise în timpul orelor de lucru. În 53% din CECE I nu era afișată public, informația despre componența acestora și în 26% din CECE I nu era afișat nici programul de lucru. La capitolul accesibilitatea sediilor CECE I, atestăm că 56% din acestea sunt inaccesibile, iar 25% sunt parțial accesibile.

Pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, au fost constituite 1 969 SV. MO Promo-LEX este de acord cu abordarea utilizată de autorități de a constitui în cazul CU nr. 48 și 50 un număr comparabil de SV ca și la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, dar dezaprobă lipsa reflectării mecanismului de repartizare a SV pe state și localități, precum și neprezentarea datelor statistice care au stat la baza adoptării hotărârii.

Campanie electorală cu cazuri de ură și discriminare

În baza informațiilor raportate de către monitori, au fost identificate cel puțin cinci cazuri în care concurenții

electorali au generat mesaje discriminatorii sau alte forme de intoleranță în spațiul public, dintre care: PL – două situații, iar Blocul ACUM, PN și PLDM câte una.

De cealaltă parte, dintre concurenții care au fost vizați în discursul de ură, a fost identificat un caz – candidatul PPȘ.

Analizând situația din perspectiva criteriilor care au stat la baza discursului de ură, observăm că în două cazuri au fost utilizate prejudecățile și stereotipurile de gen, iar în alte două au fost utilizate prejudecățile legate de etnia persoanelor. Au fost identificate câte un caz în care a fost exploatarea intoleranța față de persoanele LGBT și persoanele cu dizabilități mintale, iar într-o situație a fost înregistrată instigare la violență.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md